

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

PRAVILNIK O PROVEDBI OECD PREPORUKE O SPRJEČAVANJU PODMIĆIVANJA

Studen, 2024.

Pregled verzija akta

Br.	Verzija	Opis	Datum	Vlasnik/Autor izmjene
1	1.0	Pravilnik o provedbi OECD preporuke o sprječavanju podmićivanja	listopad 2021.	Osiguranje izvoza
2	2.0	Pravilnik o provedbi OECD preporuke o sprječavanju podmićivanja	studen 2024.	Sektor osiguranja izvoza i jamstava

Donošenje akta/tijelo (nadležna osoba) koje je akt donijelo

Nadležno tijelo	Broj odluke	Potpisnici
Uprava	1100-48-11/2021	mr. sc. Tamara Perko mr. sc. Hrvoje Čuvalo
Uprava	1100-51-31/2024	mr. sc. Hrvoje Čuvalo Josip Pavković

Suglasnost na akt

Nadležno tijelo	Potpisnici
-	

Datum stupanja na snagu

Verzija	Datum
1.0	15. 10. 2021.
2.0	15. 11. 2024.

Lokacija dokumenta

Dokument je dostupan u elektroničkoj formi na adresi:

- <https://hbor.sharepoint.com/sites/Intranet>
- <https://www.hbor.hr/zakoni-pravilnici-akti-i-ostali-dokumenti/>

SADRŽAJ

DIO PRVI UVODNE ODREDBE.....	4
PREDMET UREĐENJA.....	4
NADLEŽNOSTI I ODGOVORNOSTI.....	4
DIO DRUGI POSTUPAK PRIMJENE OECD PREPORUKE O SPRJEČAVANJU PODMIĆIVANJA.....	5
OECD PREPORUKA O SPRJEČAVANJU PODMIĆIVANJA.....	5
PODRUČJE PRIMJENE	5
DEFINICIJE.....	5
OPĆE MJERE ZA SPRJEČAVANJE PODMIĆIVANJA	7
POSTUPAK PROVJERE I DUBINSKOG SNIMANJA	8
POSTUPAK POJAČANOG DUBINSKOG SNIMANJA	9
EVALUACIJA, ODLUČIVANJE I DALJNJE POSTUPANJE	10
RAZMJENA I OBJAVA INFORMACIJA TE IZVJEŠTAVANJE ECG OECD-A	11
DIO TREĆI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	12

Na temelju članka 14. Statuta Hrvatske banke za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR) Uprava HBOR-a je na 51. sjednici održanoj 7. studenog 2024. godine donijela

PRAVILNIK O PROVEDBI OECD PREPORUKE O SPRJEČAVANJU PODMIĆIVANJA

DIO PRVI UVODNE ODREDBE

Predmet uređenja

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o provedbi OECD preporuke o sprječavanju podmićivanja (dalje: Pravilnik) određuju se nadležnosti i osnovno postupanje u poslovnim procesima uključenih organizacijskih jedinica i funkcija HBOR-a prilikom provedbe OECD-ove Preporuke o sprječavanju podmićivanja kod kreditiranja i osiguranja izvoza od strane države (engl. Recommendation of the Council on Bribery and Officially Supported Export Credits, OECD/LEGAL/0447), usvojene 14. 12. 2006., posljednja verzija od 13. 3. 2019.; dalje: OECD Preporuka o sprječavanju podmićivanja.

Nadležnosti i odgovornosti

Članak 2.

Odgovornost za provedbu ovog Pravilnika imaju sljedeće organizacijske jedinice i funkcije:

- Sektor kreditiranja – organizacijska jedinica zadužena za provedbu programa kreditiranja na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik
- Sektor osiguranja izvoza i jamstava - organizacijska jedinica zadužena za provedbu programa osiguranja na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik (dalje: SOIJ)
- Poslovne komunikacije i marketing - organizacijska jedinica zadužena za javnu objavu informacija vezanih za sprječavanje podmićivanja u izvoznim poslovima na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik
- Ured Uprave - organizacijska jedinica zadužena za dostavljanje informacija državnim tijelima nadležnim za provođenje zakona ako je došlo do kršenja zakona u slučaju podmićivanja
- Međunarodna i izvozna strategija - organizacijska jedinica zadužena za izvještavanje međunarodnih (vanjskih) tijela (kao što su npr. OECD, Europska komisija i dr.) o sprječavanju podmićivanja u izvoznim poslovima na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik (dalje: MIS) i
- ostale organizacijske jedinice i funkcije HBOR-a u mjeri u kojoj se OECD Preporuka o sprječavanju podmićivanja na njih odnosi.

DIO DRUGI

POSTUPAK PRIMJENE OECD PREPORUKE O SPRJEČAVANJU PODMIĆIVANJA

OECD Preporuka o sprječavanju podmićivanja

Članak 3.

(1) OECD Preporuka o sprječavanju podmićivanja sadrži preporuke kojih se u poslovanju pridržavaju državne institucije ili privatna društva koja djeluju u ime vlada kao nacionalne izvoznokreditne agencije (engl. Export Credit Agencies – „ECAs“) i izvozne banke prilikom razmatranja zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države (engl. official export credit support).

(2) Postupanje po Preporuci iz prethodnog stavka ovog članka podrazumijeva poduzimanje odgovarajućih mjera za sprječavanje podmićivanja u izvoznim poslovima za koje država daje podršku kroz kreditiranje i/ili osiguranje, u skladu s OECD Konvencijom o borbi protiv podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnim poslovnim transakcijama (dalje: Konvencija OECD-a protiv podmićivanja), Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv korupcije, pravnim sustavom svake države koja sudjeluje u izvoznom poslu te u skladu s naravi izvoznog posla.

Područje primjene

Članak 4.

(1) OECD Preporuka o sprječavanju podmićivanja primjenjuje se na sve proizvode Kreditiranja i osiguranja izvoza od strane države, u skladu s definicijom iz članka 5. ovog Pravilnika.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, OECD Preporuka o sprječavanju podmićivanja ne primjenjuje se na proizvode kreditiranja i/ili osiguranja izvoza od strane države kod kojih je rizik neplaćanja po kreditu ili garanciji na izvozniku (npr. izdavanje i/ili osiguranje izvoznih činidbenih bankarskih garancija, kredita za pripremu izvoza / obrtna sredstva / likvidnost i sl.).

Definicije

Članak 5.

U smislu primjene ovog dijela Pravilnika odnosno OECD Preporuke o sprječavanju podmićivanja, niže navedeni pojmovi imaju sljedeće značenje:

- **Dubinsko snimanje** (engl. due diligence) je postupak putem kojim HBOR identificira, razmatra i obrađuje potencijalne rizike podmićivanja u izvoznim poslovima za koje je zaprimio zahtjeve za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države u okviru svog sustava donošenja odluka i upravljanja rizicima.
- **Ekvivalentne mjere** (engl. equivalent measures) odnosi se, na primjer, na odluke nadležnih državnih tijela u vezi s podmićivanjem korištenjem sporazuma o odgođenom kaznenom progonu (engl. deferred prosecution agreements – „DPAs“) ili sporazuma o nepokretanju kaznenog progona (engl. non-prosecution agreements – „NPAs“), kao i mjere koje proizlaze iz bilo kojeg formalnog priznanja ili dobrovoljnog samoprijavlivanja, koje su dogovorene s nadležnim državnim tijelom, gdje takve mjere postoje.
- **Konvencija OECD-a protiv podmićivanja** odnosi se na OECD Konvenciju o borbi protiv podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnim poslovnim transakcijama (engl. The Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions - „the Anti-Bribery Convention“, OECD/LEGAL/0293, usvojena 21. 11. 1997.), međunarodni instrument protiv podmićivanja, koji služi za promicanje dobrog upravljanja, gospodarskog razvoja i jednakih uvjeta u međunarodnom poslovanju. Konvencija je stupila na snagu 1999., a utvrđuje

pravno obvezujuće standarde za kriminalizaciju podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnim poslovnim transakcijama i pruža niz povezanih standarda za potporu toj obvezi, dok se programom sustavnog praćenja i nadzora kao i promicanja njene pune provedbe, nastoji osigurati učinkovitost borbe protiv stranog podmićivanja. Republika Hrvatska je OECD Konvenciji protiv podmićivanja pristupila u studenom 2023., te je Konvencija za Republiku Hrvatsku stupila na snagu 21. 1. 2024.

- **Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije** (engl. The United Nations Convention against Corruption - "UNICAC") je međunarodni instrument u borbi protiv podmićivanja, koji je donesen 31. 10. 2003. i stupio na snagu 14. 12. 2005. Konvencija sadrži pet glavnih područja: preventivne mjere, kriminalizacija i provođenje zakona, međunarodna suradnja, povrat imovine te tehnička pomoć i razmjena informacija. Hrvatski sabor je ratificirao ovu Konvenciju 4. 2. 2005. (Zakon o potvrđivanju Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije, NN 2/2005).
- **Kreditiranje i osiguranje izvoza od strane države** (engl. officially supported export credits) podrazumijeva poslove: (i) osiguranja izvoza - police osiguranja (tzv. „pure cover“) i (ii) direktno kreditiranje i refinanciranje ili subvencioniranje kamate (tzv. „official financing“), odnosno bilo koju kombinaciju prethodno navedenih transakcija kojima se podupire izvoz, osim iznimki predviđenih u članku 4. stavku 2. ovog Pravilnika. U Republici Hrvatskoj, pojam se odnosi na kreditiranje izvoza od strane HBOR-a kao javnog državnog tijela s tretmanom države, odnosno osiguranje izvoza od strane HBOR-a kao tijela s mandatom za obavljanje poslova osiguranja u ime i za račun Republike Hrvatske. Krediti i/ili osiguranja koji su odobreni u vezi s poslovima Kreditiranja i osiguranja izvoza od strane države nazivaju se i „službeno podupirani (podržani) izvozni krediti“.
- **MNE Smjernice** su Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća o odgovornom poslovnom ponašanju (engl. Decision of the Council on the Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct, OECD/LEGAL/0307, usvojene 27. 6. 2000., izmijenjene 8. 6. 2023), a koje su neobvezujuće smjernice koje vlade upućuju multinacionalnim poduzećima kao alat za odgovorno poslovno ponašanje. MNE Smjernice:
  - priznaju i potiču pozitivne doprinose koje poslovanje može dati gospodarskom, ekološkom i društvenom napretku
  - prepoznaju da poslovne aktivnosti mogu rezultirati štetnim utjecajima na radnike, ljudska prava, okoliš, podmićivanje, potrošače i korporativno upravljanje
  - preporučuju poduzećima da provedu dubinsku analizu temeljenu na riziku kako bi izbjegli i riješili negativne utjecaje povezane s njihovim poslovanjem, njihovim opskrbnim lancima i drugim poslovnim odnosima, u skladu sa **Smjernicama OECD-a za dubinsku analizu odgovornog poslovnog ponašanja** (engl. Recommendation of the Council on the OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct, OECD/LEGAL/0443, usvojenim 30. 5. 2018.)
- **Multilateralne financijske institucije** (engl. Multilateral Financial Institutions) su:
  - a) Afrička razvojna banka (engl. African Development Bank)
  - b) Azijska razvojna banka (engl. Asian Development Bank)
  - c) Europska banka za obnovu i razvoj (engl. European Bank for Reconstruction and Development, EBRD)
  - d) Inter-američka banka za razvoj (engl. Inter-American Development Bank) i
  - e) Međunarodna banka za obnovu i razvoj, Grupacija Svjetske banke (engl. International Bank for Reconstruction and Development, World Bank Group, IBRD).
- **Nacionalna kontaktna točka (NKT)** odnosi se na Nacionalnu kontaktnu točku za odgovorno poslovno ponašanje (engl. National Contact Point, NCP), tijelo koje svaka država koja je pristupila MNE Smjernicama uspostavlja kao trajni mehanizam za promicanje i primjenu MNE Smjernica, te rješavanje konkretnih slučajeva koji se odnose na nepridržavanje preporuka iz MNE Smjernica. Vlada Republike Hrvatske osnovala je Nacionalnu kontaktnu točku 2019. i ona se sastoji od dva tijela:
  - Tajništva - čine ga po jedan službenik Ministarstva gospodarstva i iz Ministarstva vanjskih i europskih poslova, a zaduženo je za koordinaciju svih aktivnosti Nacionalne kontaktne točke,

- pružanje administrativne podrške radu Vanjskog tijela, izradu godišnjih izvješća o poduzetim aktivnostima Nacionalne kontaktne točke koje podnosi Odboru za ulaganja OECD-a te sudjelovanje na godišnjim sastancima OECD-ove Radne skupine za odgovorno poslovanje, i
- Vanjskog tijela – čine ga po jedan predstavnik iz više ministarstava Republike Hrvatske, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Hrvatske udruge poslodavaca, Hrvatske gospodarske komore, više sindikalnih saveza i više nevladinih udruga. Vanjsko tijelo je zaduženo za pružanje pomoći strankama u rješavanju pitanja koja se odnose na primjenu MNE Smjernica u konkretnim slučajevima, kao i za druge aktivnosti promicanja i primjene MNE Smjernica koje obavlja u koordinaciji s Tajništvom.
- **Podmićivanje** podrazumijeva kaznena djela Primanja mita, Davanja mita, Primanja mita u gospodarskom poslovanju i Davanje mita u gospodarskom poslovanju, kako su opisana u Kaznenom zakonu Republike Hrvatske, kao i kaznena djela koja po svom opisu i posljedicama odgovaraju navedenim kaznenim djelima, a koja su propisana nacionalnim zakonodavstvima drugih država koje sudjeluju u izvoznom poslu.
  - **Relevantne strane** (engl. relevant parties) odnose se na podnositelja zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje od strane države, inozemnog kupca, korisnika kredita ili bilo koju drugu stranu u transakciji s kojom izvozno-kreditna agencija ili izvozna banka ima ili namjerava imati direktan ugovorni odnos koji proizlazi iz pisanog ugovora ili slične obvezujuće izjave u kojoj se očituje obostrani pristanak ugovornih strana da zaključe poslovni odnos kreditiranja i/ili osiguranja, ne uključujući partnere za sufinanciranje, suosiguranje i reosiguranje.

Opće mjere za sprječavanje podmićivanja

Članak 6.

- (1) Opće mjere za sprječavanje podmićivanja uključuju:
- a) obavještanje izvoznika, i, prema potrebi, ostalih Relevantnih strana, o pravnim posljedicama podmićivanja u izvoznim poslovnim transakcijama u skladu s nacionalnim zakonodavstvom
  - b) poticanje izvoznika, i, prema potrebi, ostalih Relevantnih strana da razviju, primjenjuju i dokumentiraju odgovarajuće sustave kontrole upravljanja koji sprječavaju i otkrivaju podmićivanje
  - c) podizanje svijesti o potrebi poštivanja svih relevantnih zakonskih propisa protiv podmićivanja i u državama u kojima Relevantne strane posluju
  - d) promicanje odgovornog poslovnog ponašanja među izvoznicima i ostalim stranama uključenim u ispunjavanje i/ili podnošenje zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje izvoza od strane države
  - e) u okviru provedbe programa kreditiranja i/ili osiguranja na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik, razvijanje, primjenjivanje i dokumentiranje odgovarajućih sustava kontrola koje nastoje odvratiti od podmićivanja u izvoznim poslovnim transakcijama i koje su podržane odgovarajućom obukom za osoblje, mehanizmima izvještavanja i postupcima unutarnje revizije
  - f) osmišljavanje i provođenje postupaka za otkrivanje vjerodostojnih navoda ili dokaza da je podmićivanje bilo uključeno u dodjelu ili izvršenje izvoznog ugovora tijelima nadležnim za provođenje zakona, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.
- (2) U svrhu ostvarenja općih mjera za sprječavanje podmićivanja iz stavka 1. ovog članka Sektor kreditiranja i/ili SOIJ, ovisno o vrsti plasmana (kreditiranje ili osiguranje), će:
- a) održavati sastanke, radionice i sl. skupove s izvoznicima i po potrebi ostalim Relevantnim stranama, i/ili na druge odgovarajuće načine (objavom na internetskoj stranici, objavom u medijima, letcima i brošurama, elektroničkom poštom, dopisima, odredbama unutar ugovorne dokumentacije i sl.) ih informirati, educirati i poticati veću kontrolu vezano za odgovorno poslovanje i sprječavanje podmićivanja u izvoznim poslovima u kojima sudjeluju, kao i posljedicama otkrivanja istog

- b) kod razmatranja odobrenja izvoznog kreditiranja i/ili osiguranja provoditi postupak provjere i Dubinskog snimanja iz članka 7. ovog Pravilnika nad svim zahtjevima za kreditiranje i/ili osiguranje od strane države koji podliježu ovom Pravilniku, kako bi se utvrdilo koji od tih zahtjeva bi trebali biti predmet pojačanog Dubinskog snimanja iz članka 8. ovog Pravilnika zbog rizika povezanih s podmićivanjem, te po potrebi provoditi predmetno pojačano Dubinsko snimanje i
- c) izvještavati nadležna tijela odlučivanja unutar HBOR-a o uočenim nepravilnostima vezanim za podmićivanje,
- u čemu im na njihov zahtjev potporu pružaju ostale organizacijske jedinice HBOR-a stručne za pojedina područja (npr. stručna podrška / davanje mišljenja o rizicima i potencijalnim učincima podmićivanja, pribavljanje dodatnih potrebnih informacija i dokumentacije od podnositelja zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje, vanjskih tijela i sl.).

(3) Kod transakcija u kojima HBOR sudjeluje i kao kreditor i kao osiguratelj, postupak Dubinskog snimanja, pojačanog Dubinskog snimanja i izvještavanja iz stavka 2. točke b) i točke c) ovog članka, kao i s njima povezane radnje iz ovog Pravilnika, provodi Sektor kreditiranja.

Postupak provjere i Dubinskog snimanja

Članak 7.

(1) Zahtjeve za kreditiranje i/ili osiguranje potrebno je provjeriti (pregledati) što je prije moguće, a najkasnije prije predlaganja odobrenja i/ili odbijanja kreditiranja i/ili osiguranja, radi utvrđenja potencijalnih nepravilnosti vezanih za podmićivanje.

(2) Provjera iz prethodnog stavka podrazumijeva provođenje postupka Dubinskog snimanja, koje minimalno uključuje sljedeće postupanje:

- a) zahtijevanje da, prema potrebi, strane koje ispunjavaju i/ili podnose zahtjev za kreditiranje i/ili osiguranje dostave sve informacije potrebne za provjeru i potencijalno pojačano Dubinsko snimanje
- b) zahtijevanje od izvoznika, i, prema potrebi, od ostalih Relevantnih strana da izjave:
- da u predmetnom izvoznom poslu ni izvoznik, ni Relevantne strane, niti bilo koja druga fizička ili pravna osoba koja djeluje u njihovo ime u vezi s poslom, poput zastupnika (agenta), ne sudjeluju niti će sudjelovati u podmićivanju. Takva izjava treba obuhvaćati nesudjelovanje u podmićivanju stranih i domaćih javnih dužnosnika, a za izvoznike i Relevantne strane koje posluju u državi ili pod nadležnosti države koja provodi OECD Preporuku o sprječavanju podmićivanja, ako je to zabranjeno nacionalnim zakonodavstvom te države i podmićivanje u privatnom sektoru;
  - jesu li oni ili bilo koja druga fizička ili pravna osoba koja djeluje u njihovo ime u vezi s izvoznim poslom, poput zastupnika (agenta):
    - trenutno optuženi na bilo kojem sudu ili su, po njihovom najboljem znanju, službeno pod istragom državnih odvjetnika zbog kršenja zakona protiv podmićivanja bilo koje države, i/ili
    - u roku od pet godina prije podnošenja zahtjeva, bili osuđeni na bilo kojem sudu zbog kršenja zakona protiv podmićivanja bilo koje zemlje, bili podvrgnuti Ekvivalentnim mjerama, ili za koje je u okviru javno dostupne arbitražne presude utvrđeno da su sudjelovali u podmićivanju;
  - da provizije i naknade koje su plaćene, ili su dogovorene za plaćanje, bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja djeluje u njihovo ime u vezi s izvoznim poslom, poput zastupnika (agenta), jesu, ili će biti samo za zakonite usluge
- c) provjeravanje ili traženje izjave da izvoznici i, prema potrebi, ostale Relevantne strane i bilo koja druga fizička ili pravna osoba koja djeluje u njihovo ime u svezi s izvoznim poslom, poput

zastupnika (agenta), nisu navedeni na javno dostupnim crnim listama jedne od Multilateralnih financijskih institucija navedenih u članku 5. ovog Pravilnika

- d) traženje da se na zahtjev Sektora kreditiranja i/ili SOIJ-a dostave sljedeće informacije:
- i. identitet bilo koje fizičke ili pravne osobe, poput zastupnika (agenta), koji djeluju u ime izvoznika i, prema potrebi, drugih Relevantnih strana u vezi s izvoznim poslom
  - ii. iznos i svrhu provizija i naknada koje su plaćene ili dogovorene za plaćanje takvim osobama
  - iii. naziv države ili nadležnost države u kojoj su provizije i naknade plaćene ili dogovorene za plaćanje.

(3) Ako Sektor kreditiranja i/ili SOIJ nema ugovorni odnos s izvoznikom ili Relevantnom stranom, izjave iz stavka 1. ovog članka mogu se, prema potrebi, pribaviti putem drugih strana uključenih u transakciju (npr. drugih izvoznih-kreditnih agencija, izvoznih banaka, poslovnih banaka i dr.).

(4) Nacrt izjava iz stavka 2. točaka b) i c) ovog članka nalazi se u Privitku 1 (kreditiranje) i Privitku 2 (osiguranje) ovog Pravilnika.

Postupak pojačanog Dubinskog snimanja

Članak 8.

(1) Pojačano Dubinsko snimanje provodi se ako postoji povećani rizik od podmićivanja vezano za izvozni posao (transakciju) za koji se podnosi zahtjev za kreditiranje i/ili osiguranje ili vezano za strane koje su u taj izvozni posao uključene. Takav povećani rizik može postojati, npr. u slučaju:

- dostave informacija o podmićivanju ili sumnji na podmićivanje od strane izvoznika, ostalih Relevantnih strana i/ili bilo koje druge fizičke ili pravne osobe koja djeluje u njihovo ime u vezi s izvoznim poslom
- izvozni posao uključuje državu ili nadležnost države s većim rizikom podmićivanja (npr. državu koja nije članica Europske unije ili OECD-a, državu za koju je na temelju vjerodostojnih izvora utvrđeno da ima znatnu razinu podmićivanja ili drugih kaznenih djela, državu u odnosu na koju su na snazi sankcije EU ili međunarodnih partnera¹, državu koja financira ili podržava terorističke aktivnosti ili unutar koje djeluju terorističke organizacije i dr.)
- izvozni posao uključuje industriju ili sektor s većim rizikom podmićivanja (npr. građevinski sektor koji često uključuje politički izložene osobe, ili sektor brodogradnje koji potencijalno uključuje porezne oaze i dr.)
- izvozni posao uključuje državu ili državno poduzeće
- izvozni posao uključuje politički izloženu osobu
- priopćenja u vjerodostojnim medijima o sumnji na podmićivanje
- informacije dobivene od zviždača i dr.

(2) Pojačano Dubinsko snimanje minimalno uključuje sljedeće postupanje:

- a) analizu podataka sadržanih u zahtjevu za kreditiranje i/ili osiguranje, izjavama danim u skladu s člankom 7. ovog Pravilnika i svim Dubinskim snimanjima poduzetim nad tim informacijama i/ili izjavama
- b) poduzimanje mjera pojačanog dubinskog snimanja, kao, na primjer:
  - i. u slučaju da je jedna od strana uključenih u izvozni posao osuđena zbog kršenja zakona protiv podmićivanja, podvrgnuta Ekvivalentnim mjerama ili je utvrđeno u okviru javno dostupne arbitražne presude da je sudjelovala u podmićivanju u razdoblju od pet godina prije zahtjeva, provjera je li ta strana poduzela, provodila i dokumentirala odgovarajuće

¹ Ujedinjenih naroda (*UN sanctions list*), Grupe za financijsku akciju (*FATF sanctions list*), Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (*UK sanctions list*), Sjedinjenih Američkih država (*US sanctions list*)

- interne korektivne i preventivne mjere (npr. zamjena pojedinaca koji su sudjelovali u podmićivanju, donošenje odgovarajućih upravljačkih sustava kontrole podmićivanja, provođenje revizije, objava rezultata takvih periodičnih revizija, itd.), što uključuje i traženje dokaza da su takve mjere poduzete
- ii. uzimanje u obzir prirode nadležnog suda i zakonodavstva u slučaju sporova i arbitraže (npr. postoji li mogućnost neopravdanih ili zlonamjernih optužbi, istraga sl.)
  - iii. provjera i dokumentiranje jesu li dodatne strane uključene u izvozni posao navedene na javno dostupnim crnim listama jedne od Multilateralnih financijskih institucija iz članka 5. ovog Pravilnika
  - iv. u slučaju da takve informacije već nisu zatražene tijekom Dubinskog snimanja, traženje da se na zahtjev Sektora kreditiranja i/ili SOIJ-a dostave sljedeće informacije:
    - identitet bilo koje fizičke ili pravne osobe, poput zastupnika (agenta), koji djeluju u ime izvoznika i, prema potrebi, drugih Relevantnih strana u vezi s izvoznim poslom
    - iznos i svrhu provizija i naknada koje su plaćene ili dogovorene za plaćanje takvim osobama
    - u kojoj su državi odnosno pod čijom su državnom jurisdikcijom provizije i naknade plaćene ili dogovorene za plaćanje
  - v. provjeravanje jesu li visina i namjena provizija i naknada plaćenih ili dogovorenih da će se platiti, kao i mjesto takvih plaćanja, prikladni i namijenjeni isključivo za stvarne i opravdane usluge
  - vi. proširenje Dubinskog snimanja na druge strane uključene u izvozni posao, uključujući na primjer zajednička ulaganja i konzorcijske partnere, te zahtijevanje informacija o stvarnom vlasništvu i financijskom stanju svih strana uključenih u izvozni posao
  - vii. razmatranje svih javno dostupnih izvjava ili izvještaja koje je objavila Nacionalna kontaktna točka po zaključenju postupanja u konkretnim slučajevima (engl. specific instances) prema MNE Smjernicama²
  - viii. kontaktiranje drugih relevantnih državnih tijela i institucija koji bi mogli imati korisne informacije (npr. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo gospodarstva i dr.).

Evaluacija, odlučivanje i daljnje postupanje

Članak 9.

(1) Informacije o rezultatima provjere, Dubinskog snimanja i eventualnog pojačanog Dubinskog snimanja, provedenim u skladu s postupcima opisanim u članku 7. i članku 8. ovog Pravilnika, dostavljaju se nadležnom tijelu odlučivanja HBOR-a i uzimaju u obzir kod donošenja odluke o odobrenju ili odbijanju zahtjeva za izvozno kreditiranje i/ili osiguranje.

(2) U slučaju da je prilikom provođenja postupaka iz članka 7. i članka 8. ovog Pravilnika, odnosno prije odobrenja zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje, utvrđeno podmićivanje vezano za izvozni posao za koji je zatraženo kreditiranje i/ili osiguranje ili za s njime povezane strane ili ako nisu pribavljene sve potrebne izvještaje iz članka 7. ovog Pravilnika:

- a) nadležno tijelo odlučivanja HBOR-a donijet će odluku o odbijanju zahtjeva za izvozno kreditiranje i/ili osiguranje
- b) Sektor kreditiranja i/ili SOIJ će o utvrđenom podmićivanju izvijestiti Ured Uprave koji će, u skladu sa zakonskim propisima i internim procedurama HBOR-a, poduzeti daljnje postupke za obavještanje o istom državnih tijela nadležnih za provođenje zakona.

² Izjave i izvješća Nacionalne kontaktne točke objavljuju se na internetskoj stranici: <https://rbcroatia.gov.hr/>.

(3) Ako nadležno tijelo odlučivanja HBOR-a donese odluku o odobrenju zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje, u sklopu te odluke može utvrditi i uvjete za podnositelja zahtjeva za kreditiranje i/ili osiguranje i/ili za izvoznika i/ili za ostale Relevantne strane, čije prethodno ili naknadno ispunjenje može biti uvjet za predmetno kreditiranje i/ili osiguranje. Ti uvjeti se mogu odnositi npr. na:

- obavještavanje Sektora kreditiranja i/ili SOIJ-a, ovisno o transakciji, o svim značajnim promjenama u izjavama danim u skladu s člankom 7. i člankom 8. ovog Pravilnika
- izjavu da se izvoznici i, prema potrebi, ostale Relevantne strane i bilo koja druga fizička ili pravna osoba koja djeluje u njihovo ime u svezi s izvoznim poslom, poput zastupnika (agenta), pridržavaju i da će se pridržavati svih relevantnih zakona i propisa koji zabranjuju podmićivanje u državi ili pod nadležnosti države u kojoj posluju
- pravo na revidiranje (provjeru) sustava kontrole strana iz izvoznog posla, kao i samog izvoznog posla za koji se odobrava podrška, uključujući sva relevantna plaćanja, itd.

(4) Ako se kredit i/ili osiguranje odobri uvjetno u skladu sa stavkom 3. ovog članka, Sektor kreditiranja i/ili SOIJ, ovisno o transakciji, uz potporu ostalih organizacijskih jedinica HBOR-a na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik, nadzirat će ispunjenje dodatnih uvjeta dinamikom i na način utvrđen ugovorom o kreditu i/ili ugovorom o osiguranju za predmetni posao.

(5) U slučaju nepoštivanja dodatnih uvjeta iz stavka 3. ovog članka, organizacijska jedinica koja ih nadzire u skladu sa stavkom 4. ovog članka, predložit će nadležnim tijelima HBOR-a mjere koje je potrebno poduzeti, a koje smatra primjerenim za ostvarenje cilja poštivanja predmetnih uvjeta.

(6) Ako se utvrdi postojanje podmićivanja ili osnovana sumnja da bi isto moglo postojati nakon što je za izvozni posao odobreno kreditiranje i/ili osiguranje, organizacijska jedinica i/ili funkcija koja je isto utvrdila:

- i. poduzet će postupke daljnjeg Dubinskog snimanja (npr. razmotriti priopćenja za medije iz vjerodostojnog izvora, informacije koje su dale strane uključene u izvozni posao, informacije zviždača, itd.)
- ii. u slučaju da je postupkom daljnjeg Dubinskog snimanja utvrđeno postojanje podmićivanja u izvoznom poslu:
  - obavijestit će o tome nadležna tijela odlučivanja HBOR-a te Ured Uprave, koji će u skladu sa zakonskim propisima i internim procedurama HBOR-a, poduzeti daljnje postupke za obavještavanje o istom državnih tijela nadležnih za provođenje zakona
  - poduzeti ostale odgovarajuće radnje za umanjene nastalog rizika, kao što je odbijanje daljnjih plaćanja kod odobrenog izvoznog kredita, isplata odštete, povrata danih iznosa i sl.

Razmjena i objava informacija te izvještavanje ECG OECD-a

Članak 10.

(1) Poslovne komunikacije i marketing će na internetskoj stranici HBOR-a objaviti OECD Preporuku o sprječavanju podmićivanja, informaciju o primjeni ovog Pravilnika, te, prema potrebi, uputiti na relevantnu nacionalnu regulativu vezanu za sprječavanje podmićivanja.

(2) MIS će po zaprimanju informacija stručnih službi HBOR-a na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik izvještavati Radnu grupu OECD-a za izvozno kreditiranje i izvozno-kreditno osiguranje (engl. OECD Working Party on Export Credits and Credit Guarantees ili Export Credits Group; dalje: ECG OECD-a) o svim transakcijama kod kojih je podmićivanje bilo uključeno u izvozni posao za koji je odobreno kreditiranje i/ili osiguranje, informaciju o strani koja je sudjelovala o podmićivanju i odgovarajućim radnjama koje je poduzela, uvažavajući pri tome svoje obveze čuvanja poslovne tajne te važeća mjerodavna ograničenja prava na pristup informacijama.

- (3) MIS će o implementaciji OECD Preporuke o sprječavanju podmićivanja izvještavati ECG OECD-a na njihov zahtjev (u pravilu jednom godišnje) putem propisanog obrasca (upitnika).
- (4) Stručne službe HBOR-a na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik dužne su pravovremeno dostaviti sve potrebne informacije Poslovnim komunikacijama i marketingu i MIS-u te im pružiti potporu u objavi informacija i izvještavanju iz stavka 1., stavka 2. i stavka 3. ovog članka.
- (5) HBOR će redovnim izvještavanjem i razmjenom informacija u skladu s odredbama OECD Preporuke o sprječavanju podmićivanja doprinosti prevenciji i suzbijanju podmićivanja u izvoznim poslovima.

DIO TREĆI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

- (1) Za tumačenje i ažuriranje ovog Pravilnika zaduženi su Sektor kreditiranja, SOIJ, Poslovne komunikacije i marketing, Ured Uprave i MIS, svatko u dijelu Pravilnika koji se na njih odnosi.
- (2) Organizacijske jedinice i funkcije iz članka 2. ovog Pravilnika će po potrebi uspostaviti i primjenjivati vlastite procedure koje će propisati detaljnije postupanje po Pravilniku.
- (3) Ovaj Pravilnik stupa na snagu 15. 11. 2024.. te se zadužuju svi radnici postupati na način kako propisuje ovaj Pravilnik.
- (4) Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika, stavlja se izvan snage Pravilnik o provedbi OECD preporuke o sprječavanju podmićivanja donesen 1. 10. 2021.
- (5) Iznimno od stavka 3. ovog članka, odredbe vezane za MIS stupaju na snagu ulaskom Republike Hrvatske u OECD.
- (6) Iznimno od stavka 5. ovog članka, izvještavanje vezano za OECD preporuke koje su HBOR ili HBOR u ime Republike Hrvatske dužni izvršavati i prije ulaska Republike Hrvatske u OECD (npr. izvještavanje Europske komisije u skladu s Uredbom 1233/2011³), izvršavat će se na način da će svaka organizacijska jedinica i/ili funkcija iz članka 2. ovog Pravilnika za svoj segment poslovanja prikupljati podatke potrebne za izvještavanje te ih pravodobno dostaviti MIS-u radi objedinjavanja izvješća i podnošenja Europskoj komisiji.
- (7) Ovaj Pravilnik se objavljuje na Internet i intranet stranici HBOR-a.

PRIVITCI:

- PRIVITAK 1: Nacrt izjava podnositelja zahtjeva za kreditirane vezano za podmićivanje
- PRIVITAK 2: Nacrt izjava podnositelja zahtjeva za osiguranje vezano za podmićivanje

---

³ Uredba (EU) br. 1233/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o primjeni određenih smjernica u području službeno podupiranih izvoznih kredita i o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2001/76/EZ i 2001/77/EZ

Nacrt izjava podnositelja zahtjeva za kreditiranje vezano za podmićivanje

Izjava o poštivanju propisa protiv podmićivanja u međunarodnoj trgovini

Podnositelj zahtjeva prima na znanje da se izvozni krediti HBOR-a ne mogu odobriti za izvoz prilikom čijeg je ugovaranja došlo do podmićivanja u međunarodnoj trgovini.

Podnositelj zahtjeva izjavljuje:

- da prilikom ugovaranja izvoznog ugovora nije došlo do kršenja propisa protiv podmićivanja u međunarodnoj trgovini*,
- da se Podnositelj zahtjeva niti bilo koja fizička ili pravna osoba koja djeluje u njegovo ime u vezi s izvoznim ugovorom, ne nalazi na nekoj od lista (engl.: debarment lists) sljedećih međunarodnih financijskih institucija: Grupacija Svjetske banke (WB Listing of Ineligible Firms and Individuals), Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD Debarment List), Azijska razvojna banka (Anticorruption and Integrity Sanctions), Inter-američka banka za razvoj (Sanctioned Firms and Individuals), Afrička razvojna bankarska grupacija (List of Debarred Entities),
- da niti Podnositelj zahtjeva, niti bilo koja fizička ili pravna osoba koja djeluje u njegovo ime u vezi s izvoznim ugovorom, nije optužen, niti je u proteklih 5 godina osuđen, za kršenje propisa protiv podmićivanja javnih službenika ili podmićivanja uopće u bilo kojoj zemlji.
- da provizije i naknade koje su plaćene, ili su dogovorene za plaćanje, bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja djeluje u ime Podnositelja Zahtjeva u svezi s izvoznim poslom, poput zastupnika (agenta), jesu, ili će biti samo za zakonite usluge,
- da će na zahtjev HBOR-a dostaviti:
  - identitet bilo koje fizičke ili pravne osobe, poput zastupnika (agenta), koji djeluju u ime izvoznika i, prema potrebi, drugih strana u vezi s izvoznim poslom,
  - iznos i svrhu provizija i naknada koje su plaćene ili dogovorene za plaćanje takvim osobama,
  - naziv države ili nadležnost države u kojoj su provizije i naknade plaćene ili dogovorene za plaćanje.

*Article 5 b) of the Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development of 14 December 1960; the OECD Guidelines for Multinational Enterprises [C(76)99/FINAL, as amended] (hereafter the "MNE Guidelines") (in particular, Chapter VII on Combating Bribery, Bribe Solicitation and Extortion), the Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions (hereafter the "Anti-Bribery Convention"), the Recommendation for Further Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions [C(2009)159/REV1/FINAL as amended] (hereafter the "2009 Recommendation") (including its Annex II: Good Practice Guidance on Internal Controls, Ethics & Compliance, which is an integral part of the 2009 Recommendation), the Recommendation of the Council on Public Procurement [C(2015)2] and the Recommendation of the Council for Development Co-operation Actors on Managing the Risk of Corruption [C(2016)156];

Izjava o prihvatljivosti klijenta

Izjava koja se pribavlja u skladu s odredbama Pravilnika o upravljanju reputacijskim rizikom HBOR-a koji proizlazi iz poslovnog odnosa s klijentom (<https://www.hbor.hr/pravilnik-o-upravljanju-reputacijskim-rizikom-hbor-a-koji-proizlazi-iz-poslovnog-odnosa-s-klijentom/>).

Važeća verzija izjave objavljuje se na internet stranici HBOR-a u sklopu dokumentacije za podnošenje zahtjeva za kreditiranje kod programa kreditiranja izvoza.

Nacrt izjava podnositelja zahtjeva za osiguranje vezano za podmićivanje

Izjava o poštivanju propisa protiv podmićivanja u međunarodnoj trgovini

Podnositelj Zahtjeva prima na znanje kako osiguranje u području službeno podupiranih izvoznih kredita koje HBOR kao osiguratelj obavlja u ime i za račun Republike Hrvatske, nije moguće pružiti za izvoz prilikom čijeg ugovaranja je došlo do podmićivanja u međunarodnoj trgovini.

Podnositelj Zahtjeva izjavljuje:

- da prilikom ugovaranja izvoznog ugovora nije došlo do kršenja propisa protiv podmićivanja u međunarodnoj trgovini*,
- da se Podnositelj Zahtjeva niti bilo koja fizička ili pravna osoba koja djeluje u njegovo ime u vezi s izvoznim ugovorom, ne nalazi na nekoj od lista (engl.: debarment lists) sljedećih međunarodnih financijskih institucija: Grupacija Svjetske banke (WB Listing of Ineligible Firms and Individuals), Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD Debarment List), Azijska razvojna banka (Anticorruption and Integrity Sanctions), Inter-američka banka za razvoj (Sanctioned Firms and Individuals), Afrička razvojna bankarska grupacija (List of Debarred Entities),
- da niti Podnositelj Zahtjeva, niti bilo koja fizička ili pravna osoba koja djeluje u njegovo ime u vezi s izvoznim ugovorom, nije optužen, niti je u proteklih 5 godina osuđen, za kršenje propisa protiv podmićivanja javnih službenika u bilo kojoj zemlji,
- da provizije i naknade koje su plaćene, ili su dogovorene za plaćanje, bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja djeluje u ime Podnositelj Zahtjeva u svezi s izvoznim poslom, poput zastupnika (agenta), jesu, ili će biti samo za zakonite usluge,
- da će na zahtjev HBOR-a dostaviti:
  - identitet bilo koje fizičke ili pravne osobe, poput zastupnika (agenta), koji djeluju u ime izvoznika i, prema potrebi, drugih strana u vezi s izvoznim poslom,
  - iznos i svrhu provizija i naknada koje su plaćene ili dogovorene za plaćanje takvim osobama,
  - naziv države ili nadležnost države u kojoj su provizije i naknade plaćene ili dogovorene za plaćanje.

*Article 5 b) of the Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development of 14 December 1960; the OECD Guidelines for Multinational Enterprises [C(76)99/FINAL, as amended] (hereafter the "MNE Guidelines") (in particular, Chapter VII on Combating Bribery, Bribe Solicitation and Extortion), the Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions (hereafter the "Anti-Bribery Convention"), the Recommendation for Further Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions [C(2009)159/REV1/FINAL as amended] (hereafter the "2009 Recommendation") (including its Annex II: Good Practice Guidance on Internal Controls, Ethics & Compliance, which is an integral part of the 2009 Recommendation), the Recommendation of the Council on Public Procurement [C(2015)2] and the Recommendation of the Council for Development Co-operation Actors on Managing the Risk of Corruption [C(2016)156];

Izjava o prihvatljivosti klijenta

Izjava koja se pribavlja u skladu s odredbama Pravilnika o upravljanju reputacijskim rizikom HBOR-a koji proizlazi iz poslovnog odnosa s klijentom (<https://www.hbor.hr/pravilnik-o-upravljanju-reputacijskim-rizikom-hbor-a-koji-proizlazi-iz-poslovnog-odnosa-s-klijentom/>).

Važeća verzija izjave objavljuje se na internet stranici HBOR-a u sklopu dokumentacije za podnošenje zahtjeva za osiguranje kod programa osiguranja izvoza.